

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: bezpieczeństwo narodowe

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Wyższa Szkoła Menedżerska
w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: 18-19.03.2022

Warszawa, 2022 r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	12
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	15
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	17
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	19
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	22
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	23
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	26
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	28
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	31
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _ 33

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący dr hab. prof. UAM Przemysław Osiewicz, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. inż. Bogdan Zdrodowski – ekspert PKA
2. dr hab. Marcin Jurgilewicz – ekspert PKA
3. dr Grażyna Dębicka-Ozorkiewicz – ekspert PKA wyznaczony przez pracodawców
4. Marcin Pioch – ekspert PKA student
5. Małgorzata Zdunek – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzonym w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Warszawie, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. Ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną, wizytacja została przeprowadzona w formie zdalnej, zgodnie z uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska Komisja Akredytacyjna po drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2015/2016, przyznając ocenę pozytywną. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu wymienionej uchwały zaleceń o charakterze naprawczym.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	bezpieczeństwo narodowe	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne studia niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o bezpieczeństwie	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	720 godz., 30 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>bezpieczeństwo narodowe</i> <i>zarządzanie kryzysowe</i> <i>bezpieczeństwo w administracji publicznej</i> <i>bezpieczeństwo cyberprzestrzeni</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	---	72
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2627	1924
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	97 pkt ECTS	82 pkt ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	93 pkt ECTS	93 pkt ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	55 pkt ECTS	55 pkt ECTS

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁴ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁴ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Misją Wyższej Szkoły Menadżerskiej w Warszawie, zapisanej w Strategii Uczelni, jest „dążenie do prowadzenia najwyższej jakości kształcenia oraz działalności naukowej, kształtowania postaw obywatelskich, a także uczestnictwa w rozwoju społecznym oraz tworzenia gospodarki opartej na innowacjach”. Ponadto „realizowanie działalności naukowej i edukacyjnej na poziomie zapewniającym prestiż Uczelni”. W misji tej wskazuje się na „szerokoprofilowy zakres działalności Uczelni umożliwiającej kształcenie wysokokwalifikowanych kadr dla wielu sektorów europejskiego rynku pracy oraz kształtowanie osobowości jednostki respektującej wartości, przyczyniając się do harmonijnego rozwoju człowieka, w zmieniającym otoczeniu”.

Efekty uczenia się określone zostały w: *Uchwale nr 8. Senatu WSM w Warszawie z dnia 28.09.2021 r. w sprawie ustalenia efektów uczenia się na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia o profilu praktycznym na kierunku bezpieczeństwo narodowe*. Należy przy tym wskazać, iż niektóre wymagane rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów elementy programu studiów znajdują się w kilku różnych dokumentach, w tym: efekty uczenia się i wskaźniki charakteryzujące oceniany kierunek studiów - w uchwałach senatu Uczelni z września 2021 roku, efekty poszczególnych zajęć, stosowane metody kształcenia i weryfikacji tych efektów oraz treści - w kartach zajęć (które tylko w niewielkim stopniu udostępnione są na stronie internetowej Uczelni). Uwzględniając fakt, iż Uczelnia przygotowała i przyjęła uchwałą Senatu wszystkie niezbędne elementy programu studiów, lecz podzieliła je na osobne dokumenty, rekomenduje się opracowanie programu studiów jako zbiorczego dokumentu uwzględniającego określone przywołanym rozporządzeniem składowe.

Kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe realizowane jest w oparciu o powyższą misję i uchwałę Senatu zakładającą: „wyposażenie absolwentów w wiedzę niezbędną do podejmowania i innowacyjnego rozwiązywania problemów bezpieczeństwa w ujęciu lokalnym, regionalnym i krajowym. Absolwenci mają rozumieć problematykę obronności państwa, ochrony granicy i udziału Polski w międzynarodowych strukturach bezpieczeństwa, dysponując kompetencjami w zakresie zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i psychologii sytuacji kryzysowej”. Kompetencje te obejmują również umiejętności edukacyjne, wychowawcze i przedsiębiorcze w dziedzinie bezpieczeństwa.

Z przyjętych celów, kształcenie na poziomie studiów I stopnia ma przede wszystkim charakter praktyczny, a cztery oferowane specjalności są dobrane w oparciu o zapotrzebowanie społeczne i specyfikę regionalnego rynku pracy. Ma to zapewnić studentom możliwość uzyskania kwalifikacji zawodowych ukierunkowanych na lokalne uwarunkowania środowiska bezpieczeństwa.

Nabywana wiedza i umiejętności są zgodne z misją Uczelni, uzyskiwane poprzez współpracę merytoryczną z Radą ds. Rozwoju Uczelni i instytucjami, na podstawie umów i porozumień o współpracy oraz angażowanie do zajęć dydaktycznych nauczycieli z dużym doświadczeniem funkcjonowania w środowisku społeczno-gospodarczym. Absolwenci ocenianego kierunku mają być przygotowani teoretycznie i praktycznie do zajmowania stanowisk w administracji rządowej i samorządowej, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Straży

Gminnej (miejskiej), jednostkach sił zbrojnych oraz w innych instytucjach zajmujących się bezpieczeństwem.

Efekty uczenia się, realizowane zajęcia, stosowane metody mieszczą się w naukach o bezpieczeństwie, dyscyplinie której przyporządkowano ten kierunek. Dostępne karty poszczególnych zajęć wskazują, że treści programowe są aktualne i uwzględniają zachodzące zmiany w kraju i jego otoczeniu, w tym w bezpieczeństwie, a treści programowe uwzględniają potrzeby państwa i społeczeństwa oraz ich organów i instytucji, które są potencjalnymi pracodawcami absolwentów ocenianego kierunku.

Efekty uczenia się - w założeniu - są zgodne z koncepcją i celami kształcenia kierunku oraz profilem praktycznym poprzez położenie nacisku na kształtowanie umiejętności pozyskiwania wiedzy i praktycznego jej stosowania do rozwiązywania problemów z zakresu bezpieczeństwa państwa, w stopniu który pozwala na podejmowanie pracy na różnych stanowiskach i szczeblach zarządzania oraz organizowania życia społecznego w rozległym sektorze bezpieczeństwa państwa.

Podany zakres treściowy efektów uczenia się odpowiada Polskiej Ramie Kwalifikacji, szczególnie w zakresie umiejętności zastosowania wiedzy i umiejętności zarządzania zespołami oraz kompetencji społecznych absolwentów, które są wskazane dla poziomu 6. Efekty te są zgodne z aktualnym stanem wiedzy nauk o bezpieczeństwie oraz skorelowane z polskimi podmiotami bezpieczeństwa, w tym organami administracji publicznej. Odpowiadają one profilowi praktycznemu ocenianego kierunku studiów w zakresie znajomości aktualnych aktów prawnych, umiejętności sporządzania niezbędnych dokumentów planistycznych w ramach planowania cywilnego i planowania obronnego oraz pracy zespołowej i kierowania zespołami ludzkimi, w tym językowe odpowiadające wymaganemu poziomowi B2. Umiejętności te dotyczą zarówno zastosowania wiedzy do rozwiązywania typowych problemów bezpieczeństwa, również pracy w zespołach i kierowania nimi, opracowywania dokumentów planistycznych, formułowania problemów, ich rozwiązania oraz prezentowania. Efekty uczenia się ocenianego kierunku są zrozumiałe i możliwe do osiągnięcia w ramach programu studiów. Należy jednak zwrócić uwagę na zastosowanie niewłaściwej terminologii do opisu zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy co powoduje niepoprawne ich ujęcie. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy sformułowano jako: „zna i rozumie ...”, co nie w pełni jest zgodne z ustaleniami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6, która wymaga by wiedza i jej zrozumienie były ukształtowane: „w zaawansowanym stopniu”. Znajomość i rozumienie nie jest równoważne z zaawansowanym stopniem wiedzy i jej rozumienia, wobec czego rekomenduje się wprowadzenie stosownej korekty sposobu sformułowania efektów uczenia się.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, jednakże rekomenduje się wzmocnienie i rozszerzenie działań w tym zakresie. Uczelnia wykazała bowiem bardzo skromne opinie o realizowanym programie studiów i efektach uczenia się autorstwa pojedynczych interesariuszy zewnętrznych, jednego nauczyciela i przedstawicieli samorządu studenckiego. Wszystkie opinie są pozytywne, ale bardzo lakoniczne, praktycznie niezawierające sugestii zmian programowych. Ponadto brakuje wskazania przykładów wpływu takich opinii na program studiów.

Zasady kształcenia na odległość zawarte w Zarządzeniu Rektora zawierają tylko ogólne ramy i normy takiego kształcenia w postaci dopuszczalnego procentowego udziału tych zajęć w programie oraz zalecenia stosowania dwóch platform informatycznych (Teams, Moodle).

Bardzo dobrym rozwiązaniem w zakresie zapewnienia jakości kształcenia są funkcjonujące na różnych poziomach zespoły monitorujące i zapewniające doskonalenie jakości procesu dydaktycznego w postaci: Rady Rozwoju Uczelni, Ogólnouczelnianej Komisji ds. Jakości oraz instytutowych Zespołów Jakości Kształcenia, w tym na ocenianym kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁵ - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia jest zgodna ze strategią Wyższej Szkoły Menadżerskiej w Warszawie, mieści się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, do której kierunek bezpieczeństwo narodowe został przyporządkowany. Uczelnia właściwie opracowała dla ocenianego kierunku efekty uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Wymagania dotyczące podstawowych parametrów charakteryzujących studia I stopnia o profilu praktycznym na ocenianym kierunku są spełnione: 6 semestrów, 180 ECTS, 51.67% ECTS kształtujących umiejętności praktyczne (wobec wymaganych ponad 50%), zachowanie proporcji poszczególnych form zajęć (wykładów do 20-25% całości programu), 30.56 % ECTS w ramach przedmiotów do wyboru (wymagane jest ponad 30%), 60 godzin zajęć z wychowania fizycznego na studiach stacjonarnych, nauczanie języka obcego na poziomie B2, praktyka w wymiarze 6 miesięcy.

Priorytetowym celem kształcenia jest przygotowanie absolwenta do współuczestnictwa w procesie kreowania bezpieczeństwa na różnych szczeblach administracji publicznej, zarówno w oparciu o programy ogólnokrajowe, jak i tworzone przez poszczególne ogniwa administracji. Program studiów zawiera treści związane z funkcjonowaniem państwa jako podmiotu międzynarodowego oraz organizatora życia społecznego w odniesieniu do bezpieczeństwa, z uwzględnieniem bezpieczeństwa społeczności lokalnych.

Zasadnicze treści programowe skoncentrowano na problematyce bezpieczeństwa państwa oraz funkcjonowania różnych instytucji i organów administracji publicznej wszystkich szczebli państwowych i instytucji międzynarodowych. Dostrzegalne w treściach jest zarysowanie wszelkich zagrożeń państwa i jego społeczeństwa, z odniesieniami do uwarunkowań Polski oraz działań instytucji państwa w sferze bezpieczeństwa, w tym roli państwa jako kreatora zapewniającego to bezpieczeństwo. Preferowana w programie jest problematyka funkcjonowania systemu obronnego państwa, kształtowania jego polityki bezpieczeństwa, zarządzania kryzysowego, udziału państwa w ponadnarodowym systemie bezpieczeństwa, także pomocy humanitarnej i rozwojowej oraz zapewnienia pokoju.

Plany studiów oraz karty przedmiotów zawierają informacje o realizacji poszczególnych zajęć w układzie semestralnym, wymiarze godzinowym, stosowanych formach i metodach dydaktycznych,

⁵W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

przypisanych im punktach ECTS oraz przypisaniu poszczególnych zajęć do grup: podstawowych, kierunkowych, ponadkierunkowych, do wyboru oraz specjalnościowych.

W kartach przedmiotów poprawnie oszacowano nakład pracy studentów, który zapewnia osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych do zajęć uwzględnionych w programie studiów (1 ECTS odpowiada 25-30 godz. nakładu pracy studenta).

Z kart przedmiotów wynika, że na ocenianym kierunku stosowane są 4 typowe formy dydaktyczne (wykład, ćwiczenia, laboratoria, praktyki), które łącznie mogą zapewnić osiągnięcie wszystkich deklarowanych w programie efektów uczenia się. Wykłady realizowane są tradycyjnymi metodami podającymi, z elementami problemowymi, a ćwiczenia w oparciu o prezentacje rozwiązań studentów, dyskusje, wyniki analiz dokumentów źródłowych, pokazy i częściowo gry decyzyjne w ramach pracy grupowej. Wskazane w kartach przedmiotów metody kształcenia umożliwiają wykonywanie przez studentów czynności praktycznych, które zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych na zawodowym rynku pracy właściwym dla kierunku bezpieczeństwo narodowe. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne realizowane są w laboratoriach i miejscach praktyk studentów. Dzięki temu student ma możliwość realizowania zadań w autentycznym środowisku pracy. Dzięki wykonywaniu realnych zadań zawodowych studenci nabywają kompetencje niezbędne w przyszłej pracy.

Dobrym rozwiązaniem jest ustandaryzowanie formy i treści wszystkich kart przedmiotów, które zawierają efekty uczenia się, liczbę ECTS przypisaną zajęciom, stosowane formy i metody dydaktyczne, zasadnicze treści zajęć z odniesieniem ich do efektów uczenia się kierunku, wskazanie obciążenia studenta oraz wykaz literatury.

Praktyki zawodowe są ważnym elementem kształcenia na ocenianym kierunku, na którym przewiduje się 3 bloki praktyk w łącznym wymiarze 720 godzin z przypisanymi 30 punktami ECTS, co przy 6 godzinnym dniu praktyk wypełnia wymóg ich wymiaru 6 miesięcy. Dobrym rozwiązaniem jest to, że praktyki nie zaliczono do zajęć do wyboru.

Zasady, wymagania oraz organizacja tych praktyk realizowane są na ocenionym kierunku zgodnie z Regulaminem praktyk na podstawie Zarządzenia Nr 4/07/2020 Rektora WSM w Warszawie z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych dla studentów Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie realizujących kształcenie na kierunkach o profilu praktycznym. Regulamin ten normuje: cele, wymiar i etapy praktyk, ich efekty, organizację i dokumentację oraz osoby funkcyjne odpowiedzialne za ich realizację (opiekunowie z ramienia Uczelni oraz zakładu pracy). Regulacje zawarte w tym Regulaminie są zgodne z obowiązującymi wymaganiami dotyczącymi praktyk studenckich.

Efekty praktyk dotyczą: utrwalenia i poszerzenia wiedzy oraz rozwijania umiejętności nabytych podczas zajęć dydaktycznych; poznanie środowiska bezpieczeństwa, problemów i zagrożeń w wymiarze lokalnym, regionalnym i krajowym; doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, zespołowej i efektywnego zarządzania czasem oraz sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania; kształtowania odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nim związanych; kształtowania umiejętności skutecznego komunikowania i nabywania umiejętności interpersonalnych.

Cele i treści programowe praktyk są zgodne z efektami ocenianego kierunku studiów. Dokumentacja praktyk zapewnia jej prawidłowy przebieg i nadzór oraz daje gwarancję obiektywnej oceny ich odbycia i osiągnięcia zakładanych efektów. Uczelnia dysponuje aktualnymi umowami z zakładami pracy, w których realizowane są praktyki studenckie. Również organizacja praktyk umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Studenci na praktyki są kierowani do instytucji i organów zajmujących się bezpieczeństwem, głównie: jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych; wydziałów zarządzania kryzysowego urzędów administracji samorządowej; Straży Gminnych/Miejskich; koncesjonowanych podmiotów gospodarczych zajmujących się ochroną osób i mienia; fundacji i stowarzyszeń, których profil działania związany jest z bezpieczeństwem. W porozumieniu z uczelnianym opiekunem praktyk, studenci mogą realizować praktyki w innych instytucjach i podmiotach, każdorazowo uwzględniając przy tym elementy szeroko rozumianego bezpieczeństwa państwa.

Z przedstawionej dokumentacji oraz hospitacji wynika, że Uczelnia realizuje zajęcia w formie e-learningowej za pomocą narzędzi Microsoft Teams i Moodle, na co w okresie panującej pandemii wskazują odpowiednie zarządzenia Rektora, zgodne z regulacjami MEiN. Uczelnia posiada i udostępnia na miejscu odpowiedni sprzęt i oprogramowanie do realizacji takiego nauczania przez prowadzących zajęcia. Realizację zajęć na studiach niestacjonarnych w poprzednim roku akademickim (2020/2021) z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość należy uznać za zgodną z ówczesnymi regulacjami. Organizację zajęć w obecnym roku akademickim reguluje Zarządzenie nr 1/09/2021 Rektora WSM w Warszawie z dnia 13 września 2021 r. w sprawie organizacji procesu dydaktycznego w semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022, które uwzględnia możliwość realizacji zajęć e-learningowych zgodnie ze wskazaniami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Uczelnia na ocenianym kierunku nie prowadzi procesu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w poza systemem studiów, w tym w odniesieniu do praktyk, co wynika z Regulaminu Przyjęć na Studia (§ 2. ust. 11) i jest zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (art. 71).

Na ocenianym kierunku Uczelnia oferuje cztery specjalności: *bezpieczeństwo narodowe*, *bezpieczeństwo w administracji publicznej*, *bezpieczeństwo cyberprzestrzeni* oraz *zarządzanie kryzysowe*, ograniczając możliwość ich wyboru, ze względu na ograniczone możliwości sformowania kilku grup studentów, co wynika z małej liczby studiujących na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Wybór specjalności przez studenta ogranicza się praktycznie tylko do jednej specjalności na danym roczniku. Należy zauważyć, iż przy bardzo ograniczonej liczbie studiujących (obecnie od 20 do 29 w kolejnych rocznikach), umożliwienie studentom swobodnego (indywidualnie dla każdego) wyboru specjalności i zajęć do wyboru jest dużym problemem, jednakże wymóg ten powinien być realizowany wobec proponowanej oferty Uczelni. Choć wymogi formalne odnoszące się do liczby punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwanej w ramach zajęć do wyboru zostały spełnione to rekomenduje się zapewnienie zgodności między uruchamianymi i będącymi w ofercie Uczelni specjalnościami oraz zajęciami do wyboru.

Dobrym rozwiązaniem na ocenionym kierunku jest możliwość uczenia się jednego z trzech języków obcych: angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego, oraz stworzenie możliwości łączenia grup językowych studentów różnych kierunków realizowanych w Uczelni, co poszerza możliwości swobodnego wyboru języka. Kształcenie językowe realizowane jest w jednakowym wymiarze czasowym na trzech poziomach: podstawowym, średnio zaawansowanym oraz zaawansowanym. Problemem tu może być uzyskanie jednakowych zakładanych efektów uczenia się na deklarowanym poziomie B2 przez wszystkich studentów niezależnie od poziomu kształcenia językowego. Rekomenduje się rozważanie zwiększenia wymiaru godzinowego nauczania językowego dla poziomu podstawowego, by w pełni umożliwić uzyskanie zakładanych efektów uczenia się na wymaganym poziomie.

W niektórych zajęciach problemem jest niedostosowany dobór literatury do zakładanego obciążenia studenta i efektów uczenia się. Dla zajęć *media w sytuacjach kryzysowych* wykazano łącznie 27 takich pozycji, co przy założonym nakładzie 50 godzin obciążenia jest niemożliwym do zrealizowania. Dla zajęć *ocena zagrożeń militarnych* efekty uczenia się odnoszą się w całości do ogólnych zagadnień

bezpieczeństwa, natomiast treści zajęć i literatura są zawężone wyłącznie do specjalistycznych aspektów wojskowych. Zdecydowanego odświeżenia wymagają listy zalecanej literatury w dla niektórych zajęć, które prawie w całości zawierają pozycje sprzed kilkunastu, a nawet kilkudziesięciu lat. Wobec zdiagnozowanych nieprawidłowości rekomenduje się podjęcie stosowanych działań korygujących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przedstawiona do oceny dokumentacja wskazuje na możliwość efektywnego osiągnięcia efektów uczenia się na ocenianym kierunku, poprzez spełnienie wszystkich wymaganych parametrów charakteryzujących studia I stopnia o profilu praktycznym, efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji w roku akademickim 2021/2022 zostały wprowadzone Uchwałą nr 5/06/2021 Senatu WSM w Warszawie z dnia 23.06.2021 r., które ujęto w formie Regulaminu Przyjęć na Studia Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie na rok akademicki 2021/2022. Warunki rekrutacji są zgodne z regulacjami ustawowymi. Podstawą przyjęcia na studia I stopnia na ocenianym kierunku są wyniki egzaminu maturalnego, egzaminu dojrzałości, egzaminu zagranicznego lub egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Uczelnia nie przewiduje górnych limitów przyjęć na studia oraz progów ocen.

W przytaczanym Regulaminie Przyjęć na Studia - Uczelnia wskazuje na możliwość potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia, ale tylko na kierunki: administracja, zarządzanie, informatyka oraz finanse i rachunkowość (§2. ust. 11 Regulaminu Przyjęć na Studia...), pomijając kierunek bezpieczeństwo narodowe.

Rejestracja kandydatów prowadzona jest przez system internetowy, a przy rekrutacji nie bierze się pod uwagę innych kryteriów będących podstawą do wstępnej oceny wiedzy i umiejętności kandydatów. Przyjęte rozwiązania w Uczelni dotyczące rekrutacji, polegające tylko na jednym kryterium – posiadania świadectwa dojrzałości, są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów przez Rektora Uczelni.

Uczelnia nie formułuje wymagań wobec kandydatów na studia w zakresie posiadania sprzętu i oprogramowania do realizacji zajęć e-learningowych, wskazując stosowane platformy e-learningowe, realizując szkolenie wstępne posługiwania się nimi, możliwość wypożyczenia właściwego sprzętu (40 tabletów w całej Uczelni) oraz dostępność w pracowniach internetowych.

Jednostką zaliczeniową jest rok studiów. Warunkiem zaliczenia danego roku studiów jest zaliczenie kolejnych semestrów i spełnienie wszystkich wymagań określonych w planie studiów do końca sesji poprawkowej danego roku akademickiego. Zaliczenie roku stwierdza dyrektor właściwego instytutu. Student może powtórzyć tylko raz rok studiów, jeżeli do zaliczenia roku brakuje mu więcej niż dwóch zajęć, których nie zaliczył. Niemożliwe jest powtarzanie pierwszego roku studiów.

Sposoby sprawdzenia i oceniania osiągniętych efektów uczenia się oraz postępów studentów w toku kształcenia uzależnione są od decyzji prowadzącego zajęcia, w zależności od zakładanych efektów uczenia się. Informacje o sposobie ewaluacji postępów osiągnięcia kompetencji w ramach poszczególnych zajęć zamieszczone są w ich kartach, które są udostępniane studentom na pierwszych zajęciach. Ocena osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się odbywa się na bieżąco poprzez weryfikację osiągniętych kompetencji w trakcie zajęć ze studentami oraz po zakończeniu cyklu zajęć (semestru) zgodnie z Planem studiów (zaliczenie, zaliczenie z oceną, egzamin). Dominującym sposobem ewaluacji osiągniętych kompetencji w ramach poszczególnych zajęć jest zaliczenie z oceną (74.6%); w dalszej kolejności egzamin (22%) i zaliczenie (3.4%).

W dokumentacji tworzącej program studiów wskazano, że stosowane metody monitorowania postępów osiągniętych przez studentów są dobierane indywidualnie przez osoby prowadzące zajęcia, odpowiednio do ich tematyki. Dominującymi metodami walidacji wiedzy wskazanymi w kartach przedmiotów są: prezentacja, projekt, udział w dyskusji, wypowiedź ustna, kolokwium, sprawdzian pisemny, a kończącymi cały okres studiów - egzamin ustny. Dominującymi metodami walidacji umiejętności są natomiast: obserwacja podczas ćwiczeń, aktywny udział w dyskusjach, opracowanie studium przypadku, prezentacja multimedialna, praca pisemna (esej, argumentacja, dyskusja problemu), raport z ćwiczeń warsztatowych i zajęć terenowych lub badań, projekt indywidualny lub grupowy. Z kolei kompetencje społeczne podlegają walidacji poprzez: udział w dyskusji, wspólne opracowanie studium przypadku oraz obserwację pracy grupowej. Rekomendowanym rozwiązaniem byłoby poszerzenie metod ewaluacji nabytych efektów uczenia się w ramach poszczególnych zajęć o metody praktyczne np. rozwiązanie problemu, wykonanie projektu lub planu.

Z przeprowadzonych hospitacji zajęć wynika, że w wykładach dominują metody podające, podobne do stosowanych powszechnie w polskim środowisku akademickim, które niestety nie aktywizują studentów do czynnego angażowania w zajęciach i nie zachęcają do dyskusji. Studenci nie formułują pytań i nie wypowiadają się na zakończenie wykładów. Hospitowane ćwiczenia polegały na prezentowaniu kolejno przez studentów referatów na przydzielony temat. Dobrym rozwiązaniem było każdorazowe podsumowanie merytoryczne przez prowadzącego ćwiczenia wystąpienia studentów i zachęcanie całej grupy do wypowiedzi. Pozytywnie ocenić należy również zachęcanie studentów przez nauczycieli do przywoływania praktycznych rozwiązań wynikających z ich doświadczeń. Rekomenduje się natomiast, aby większą uwagę prowadzący zajęcia zwracali na formę i czytelność przygotowanych studenckich prezentacji (zbyt dużo tekstu na poszczególnych slajdach) oraz potrzebę nabywania umiejętności prezentowania zawartych tam treści, w miejsce czytania treści poszczególnych slajdów. Z przedstawionej dokumentacji Uczelni oraz spotkań ze środowiskiem Uczelni wynika, że walidacja umiejętności realizowana jest wyłącznie w ramach ćwiczeń i seminariów, z pominięciem egzaminów kończących poszczególne zajęcia i całe studia, które realizowane są w formie testów lub egzaminów ustnych.

Walidacja jest realizowana w 6-stopniowej skali ocen, podobnie do powszechnie stosowanej w polskim szkolnictwie wyższym, na podstawie Regulaminu Studiów WSM w Warszawie. Ocena końcowa z zajęć dokumentowana jest w postaci protokołu kończącego zajęcia w formie egzaminu lub zaliczeń. Ponadto w Uczelni przechowywane są w większości wykazy zagadnień (zadań lub pytań) egzaminacyjnych, prace egzaminacyjne oraz testy.

Zgodnie z regulacjami Regulaminu studiów, w sytuacji uzyskania oceny niedostatecznej z drugiego egzaminu poprawkowego, student może złożyć do dyrektora właściwego instytutu wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego przed komisją trzyosobową powołaną przez tego dyrektora. Do zaliczenia komisyjnego mają zastosowanie postanowienia Regulaminu egzaminu komisyjnego.

Proces dyplomowania prowadzony jest zgodnie z Regulaminem studiów, Zarządzeniem nr 7/07/2020 Rektora WSM w Warszawie z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie Regulaminu dyplomowania na studiach pierwszego stopnia, studiach inżynierskich, studiach drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich w WSM w Warszawie. Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie zaliczeń z trzech lat studiów, złożenie pracy dyplomowej i pomyślne zaliczenie egzaminu dyplomowego (licencjackiego). Prace dyplomowe na ocenianym kierunku przygotowane są pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora. Tematy prac licencjackich są skorelowane z naukami o bezpieczeństwie, szczególnie z zakresu bezpieczeństwa państwa.

W powyższych regulacjach zwraca się uwagę na to, aby praca licencjacka była samodzielnym użytecznym opracowaniem wykorzystującym właściwe metody badawcze, zawierała wyniki analiz i ocenę przedmiotu badań oraz rozwiązanie konkretnego problemu badawczego, a także pogłębiony opis badanego przedmiotu. Wymagane jest, aby w pracy licencjackiej student wykazał umiejętności posługiwania się wiedzą nabytą w okresie studiów i umiejętnościami jej zastosowania w rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa, krytycznej analizy źródeł, a także wnioskowania na podstawie ustalonych faktów. Prace te podlegają niezależnej ocenie przez promotora i recenzenta oraz sprawdzane są w *Jednolitym Systemie Antyplagiatowym*. Objętość pracy licencjackiej w formie opracowania pisemnego ogranicza się do 60 stron. Rozwiązania zawarte w pracy dyplomowej są jednym z elementów egzaminu dyplomowego.

Wszystkie oceniane przez zespół PKA prace dyplomowe mają formę samodzielnego, pisemnego opracowania (referatu) związanego tematycznie ze studiowanym kierunkiem, jednak nie wszystkie z nich i w niepełnym wymiarze odpowiadają wymaganiom zawartym w obowiązującym w Uczelni Regulaminie dyplomowania. W niektórych udostępnionych pracach dyplomowych, pozytywnie ocenionych przez promotora i recenzenta, nie zawsze zachowana jest zgodność treści z tytułem pracy, sformułowane założenia badawcze pozostają niekiedy niespójne i zawierają podstawowe błędy rozumienia istoty celu, problemu i hipotezy, a źródłem tych prac nie zawsze są aktualne wydawnictwa. Na studiach o profilu praktycznym, na których większość kompetencji jest związana z umiejętnościami praktycznymi powinno wzmocnić się udział prac dyplomowe o charakterze praktycznym (projekty, plany, modele, ekspertyzy, itp.). Należy przy tym jednak zaznaczyć, iż oceniane prace dyplomowe obejmowały zarówno prowadzony uprzednio profil ogólnoakademicki, jak i prace z obecnie realizowanego profilu praktycznego. Wobec powyższego rekomenduje się uwzględnienie wyżej sformułowanych obszarów wymagających korekty w ramach procesu dyplomowania prowadzonego na obecnie prowadzonym profilu studiów, a także zapewnienie ich spójności z wymaganiami zawartymi w Regulaminie dyplomowania.

Zgodnie z regulacjami Regulaminu dyplomowania, egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dyrektora właściwego instytutu, której przewodniczy nauczyciel Uczelni ze stopniem

naukowym co najmniej doktora. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi także promotor oraz recenzent pracy.

Egzamin dyplomowy polega na sprawdzeniu opanowania przez studenta podstaw metod badawczych lub projektowych z zakresu nauk o bezpieczeństwie, w szczególności z tematyki pracy dyplomowej.

Egzamin dyplomowy realizowany jest w formie ustnej, a w uzasadnionych przypadkach może być realizowany w formie pisemnej. Egzaminowany odpowiada na pytania członków komisji związane z kierunkiem bezpieczeństwo narodowe oraz dotyczące pracy dyplomowej. Pytania ukierunkowane są na potwierdzenie osiągnięcia przez studenta kierunkowych efektów uczenia się. O wyniku egzaminu dyplomowego komisja decyduje większością głosów.

Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący oraz członkowie komisji. Przyjęta forma i stosowane podczas egzaminu dyplomowego metody weryfikacji zapewniają sprawdzenie osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, natomiast rekomendowanym rozwiązaniem byłoby rozszerzenie metod weryfikacji efektów w zakresie wiedzy umiejętności i kompetencji społecznych o formy i metody praktyczne (rozwiązanie problemu, wykonanie projektu lub planu, itp.).

W Regulaminie studiów właściwie określono warunki i procedurę uznania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym zagranicznej, na podstawie odpowiednich zaświadczeń o zaliczeniu danego semestru albo roku studiów, w oparciu o odpowiednią liczbę punktów ECTS.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady przyjęcia na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat, w tym dyplomowania, czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na ocenianym kierunku studiów - bezpieczeństwo narodowe na pierwszym stopniu obsada kadrowa obejmuje łącznie siedemnastu nauczycieli akademickich, spośród których dziesięć osób jest zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, a pozostałe siedem osób to pracownicy zatrudnieni w ramach umów cywilnoprawnych. Kadra prowadząca zajęcia obejmuje jedną osobę z tytułem naukowym profesora, trzy osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, dziewięciu pracowników ze stopniem naukowym doktora oraz cztery osoby z tytułem zawodowym

magistra. Kadra kierunku w większości posiada wykształcenie mające związek z dyscypliną nauki o bezpieczeństwie, do której oceniany kierunek został przyporządkowany, jednakże są to osoby, które posiadają awanse naukowe nie tylko z dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, ale także z innych dyscyplin naukowych, jak m.in. nauki o polityce i administracji, czy nauki prawne, co stanowi odpowiedź na potrzeby dostosowania kadry do specyfiki prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych. Liczba nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym co najmniej doktora habilitowanego, jak też osób nieposiadających stopnia naukowego stanowi wystarczające zaplecze do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Kadra prowadząca kształcenie wykazuje się aktywnością naukową, a dorobek większości nauczycieli akademickich oraz ich praktyczne doświadczenia związane są z obszarem szeroko pojętego bezpieczeństwa. Dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe kadry odpowiadają prowadzonym przez poszczególnych nauczycieli zajęciom, co w efekcie umożliwia właściwą realizację zajęć dydaktycznych i tworzy sposobność do nabywania przez studentów wiedzy, kompetencji i umiejętności przewidzianych dla kierunku bezpieczeństwo narodowe. Część kadry naukowej posiada doświadczenie zawodowe ściśle związane z bezpieczeństwem narodowym, ponieważ są to osoby, które zajmowały wysokie stanowiska administracyjne w sektorze publicznym jak m.in. Ministerstwo Obrony Narodowej, czy też formacji mundurowych, co wspomaga realizację zajęć zorientowanych na przygotowanie studentów do oczekiwań rynku pracy. Z kolei pracownicy z tytułem zawodowym magistra to osoby z doświadczeniem zawodowym z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz mający przeszkolenie, a także osoby wspierające proces dydaktyczny jako lektorzy nauki języków obcych z odpowiednim wykształceniem filologicznym i dorobkiem dydaktycznym. Mimo iż oceniany kierunek ma profil praktyczny, nauczyciele akademicy prowadzą dostępną w środowisku naukowym działalność naukową w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, a efektem tego są publikacje naukowe autorskie lub współautorskie publikowane w monografiach naukowych lub artykułach naukowych wiodących czasopism naukowych. Kadra kierunku jest również wspierana przez Władze Uczelni w publikowaniu swoich opracowań. W tym zakresie może liczyć na wsparcie zarówno finansowe, jak też organizacyjne, przykładowo przy sprawdzeniu tekstu obcojęzycznego, czy uzyskaniu informacji, w którym publikatorze opublikować swój artykuł naukowy. Nauczyciele akademicy w miarę możliwości starają się także włączać studentów w opracowywanie artykułów naukowych, czy rozdziałów do publikacji zwartych, jak również zachęcać studentów do udziału w konferencjach naukowych, czy innego rodzaju przedsięwzięciach naukowych. Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów z uwagi na pandemię prowadzone są w formie zdalnej, tym samym kadra uzupełniła swoje kompetencje dydaktyczne do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W tym zakresie nauczyciele akademicy mogą liczyć zarówno na pomoc ze strony działu informatycznego Uczelni, jak również poprzez udział w szkoleniach dedykowanych w tym zakresie przez Władze Uczelni. Przydział zajęć, jak też obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli umożliwia ich prawidłową realizację. Obsada zajęć dydaktycznych, co do zasady jest zgodna z zainteresowaniami badawczymi oraz doświadczeniem zawodowym poszczególnych nauczycieli akademickich. Podczas przydzielania zajęć dydaktycznych uwzględnia się zarówno kompetencje merytoryczne, doświadczenie dydaktyczne, kompetencje językowe, noty studentów, jak też kompetencje cyfrowe. Obciążenie godzinowe nauczycieli, którzy są zatrudnieni w podstawowym miejscu pracy jest zgodne z obowiązującymi w tym zakresie wymaganiami. Wszyscy nauczyciele akademicy posiadają kompetencje do prowadzenia zajęć zdalnych.

Kryteria doboru nauczycieli akademickich są sformalizowane, a rekrutacja odbywa się w formule konkursu. Procedura konkursowa sprawia, że kryteria doboru są jasne i czytelne. Kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku studiów jest oceniana przez studentów i podlega ocenie pracowniczej

w okresie ustawowym, który jest szczegółowo określony przepisami wewnątrznych Uczelni. Nauczyciele akademicy są motywowani do pracy dodatkami oraz nagrodami za działalność naukową i dydaktyczno-organizacyjną. Polityka kadrowa umożliwia premiowanie najbardziej aktywnych nauczycieli akademickich. System premiowy optymalizuje kierunek działalności naukowej motywując nauczycieli akademickich do ich indywidualnego rozwoju. Skuteczność prowadzenia polityki kadrowej potwierdzają awanse naukowe. Polityka kadrowa Uczelni umożliwia odpowiednią reakcję na konflikty, zagrożenia lub dyskryminacje przemocy wobec członków wspólnoty akademickiej, jak też pozwala na bieżąco rozwiązywać tego typu sytuacje.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra prowadząca kształcenie na bezpieczeństwie narodowym posiada kierunkowy i pożądany dorobek naukowy oraz właściwe doświadczenie zawodowe do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Umożliwia to osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Struktura kwalifikacji oraz stabilność kadry jest na właściwym poziomie. Dorobek naukowy nauczycieli w zakresie dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, do której kierunek został przypisany, jest zadowalający i sukcesywnie powiększany. Nauczyciele akademicy posiadają dorobek naukowy, doświadczenie dydaktyczne oraz kompetencje cyfrowe pozwalające im na realizację zajęć dydaktycznych w formule zdalnej. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich jest zgodne z normami określonymi w prawie powszechnie obowiązującym i tworzy realną możliwość prawidłowej realizacji zajęć dydaktycznych. Kryteria doboru nauczycieli akademickich są sformalizowane i umożliwiają wybór najlepszych kandydatów. Kadra podlega ocenie przez studentów i jest poddawana systematycznym hospitacjom oraz ocenom okresowym. Wyniki tych ocen wpływają na indywidualizowanie ścieżek karier. Polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki różnych kategorii zagrożeń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura Uczelni jest zlokalizowana w strefie śródmiejskiej pośredniej. Takie usytuowanie tworzy dobrą dostępność komunikacyjną z uwagi na bliską odległość do pętli tramwajowej i sąsiedztwo dworca PKP. Budynki Uczelni są nowoczesne, a w ich skład wchodzi: sala wykładowa dla 700 osób, pełnowymiarowa hala sportowa i obiekt basenowy. Obiekt Uczelni dzieli się na dwie części: starszą, która została poddana modernizacji i rewitalizacji, umożliwiającej zmianę przeznaczenia nieruchomości z funkcji przemysłowej na usługi oświatowe i część nowszą zaprojektowaną zgodnie z wymogami przewidzianymi dla obiektów użyteczności publicznej. Starsza część obiektu obejmuje

budynki dydaktyczno-socjalne, wśród których znajduje się także akademik. Baza lokalowa tej części posiada aule wykładowe na 90-120 miejsc, sale ćwiczeniowe 25-30-osobowe, pracownie komputerowe na 20-25 miejsc szkoleniowych. Nowa część dedykowana do celów dydaktycznych obejmuje aule wykładowe na 90 osób i sale ćwiczeniowe oraz pracownie komputerowe. W nowej części obiektu mieszczą się dwie powiązane ze sobą części: dydaktyczno-administracyjna, w której znajduje się aula na 700 osób oraz 5 audytoriów, sale komputerowe, seminaryjne, laboratoria, a także nowoczesnie zorganizowany dziekanat oraz archiwum Uczelni. Część sportowa Uczelni obejmuje basen i halę sportową (1027 m²). Całość obiektu jest podpiwniczona, a część kondygnacji podziemnej zagospodarowana jest jako parking podziemny. Obiekt w ramach ochrony ppoż. wyposażony jest w instalację sygnalizacji pożaru oraz instalację tryskaczową dla budynku dydaktycznego. Budynek został przystosowany dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, czego przykładem są rozwiązania architektoniczne m.in. podjazdy, głównie dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Uczelnia dysponuje stołówką i bufetem, a od 2021 r. powstało także studio multimedialne do transmisji online oraz nagrywania wykładów i innych zajęć dydaktycznych. Sale dydaktyczne Uczelni są wyposażone w nowoczesne urządzenia multimedialne. W aulach wykładowych znajdują się: komputery, projektory, rzutniki multimedialne, nagłośnienie, wizualizery, odtwarzacze DVD; w salach ćwiczeniowych znajdują się rzutniki pism, projektory multimedialne oraz notebooki; w multimedialnych laboratoriach językowych znajdują się: sprzęt audio-video, rzutnik pisma, laptop oraz komplet pomocy naukowych do nauki języków, a w sali widowiskowo-audytoryjnej są sprzęt audio-video, rzutniki, kamera cyfrowa oraz zestaw do tworzenia prezentacji. Uczelnia dysponuje także laboratoriami komputerowymi z nowoczesnym sprzętem i oprogramowaniem. Na całej Uczelni jest dostęp do sieci internetowej. Uczelnia posiada serwer e-learningowy umożliwiający dogodną realizację zajęć dydaktycznych oraz komunikację ze studentami w sposób zdalny. W związku z pandemią Uczelnia realizuje zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość korzystając z odpowiednich, popularnych narzędzi (MS-Teams) oraz zapewnia dostęp do aktualizowanej platformy e-learningowej. Uczelnia posiada bibliotekę zapewniającą dostęp do księgozbiorów z zakresu procesu kształcenia, a także prowadzonych prac naukowo-badawczych. W skład księgozbioru wchodzi około 60 tysięcy woluminów. W bibliotece znajduje się ok. 300 pozycji literaturowych z zakresu problematyki stanowiącej przedmiot zajęć na wizytowanym kierunku studiów. Studenci i wykładowcy mogą zamawiać i wypożyczać opracowania za pomocą elektronicznego katalogu bibliotecznego o nazwie OPAC, za którego pomocą można mieć podgląd do rekordów bibliecznych katalogu. Odbywa się to za pomocą łącz internetowych z komputerów stacjonarnych i przenośnych oraz wszelkich urządzeń mobilnych, którymi operują współcześni studenci. Katalog elektroniczny jest dostępny ciągle. Biblioteka posiada zmodernizowaną wersję Kompleksowego Systemu Zarządzania Biblioteką, a w jego ramach zostały zakupione podstawowe moduły m.in. w zakresie katalogowania zbiorów zwartych i ciągłych, wypożyczania czy przeglądania katalogu elektronicznego. Biblioteka posiada dział informacji naukowej, z której korzystają polscy i zagraniczni studenci kształcący się na Uczelni oraz nauczyciele akademicy. Biblioteka Uczelni ma zawarte porozumienia o współpracy z bibliotekami warszawskimi m.in. z biblioteką Akademii Sztuki Wojennej umożliwiając dostęp do zbiorów papierowych i elektronicznych biblioteki wojskowej z zakresu bezpieczeństwa narodowego. Infrastruktura biblioteki uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami dedykując w tym zakresie rozwiązania w postaci m.in. wjazdu wózkiem inwalidzkim do obiektu. W czytelni zostało zainstalowane także specjalne stanowisko komputerowe oraz odpowiedni sprzęt, zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnością wzrokową. Księgozbiór biblieczny jest stale uzupełniany o kolejne pozycje, przy czym część zapotrzebowania dotyczącego m.in.: zakupu literatury jest zgłaszana przez nauczycieli i studentów, co

wynika z potrzeb kształcenia bądź badań prowadzonych przez studentów oraz pracowników Uczelni. Księgozbiór biblioteki składa się w dziewięćdziesięciu procentach z publikacji wydanych w języku polskim. Pozostałe 10 procent stanowią książki i czasopisma w języku rosyjskim, ukraińskim, angielskim i białoruskim. Korzystają z nich studenci studiów anglojęzycznych oraz przebywających w Uczelni w ramach programu Erasmus+. Propozycje zamówień bibliotecznych mogą składać zarówno pracownicy, jak też studenci.

Uczelnia zapewniając dostosowanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej do potrzeb procesu kształcenia stale monitoruje stan bazy informatycznej, dydaktycznej, bibliotecznej, lokalowej i dokonuje jej przeglądów z udziałem specjalistów, kadry, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych. Bieżącego monitorowania stanu wyposażenia sal dydaktycznych, laboratoriów, zasobów bibliotecznych i oprogramowania dokonują dedykowani do tego pracownicy techniczni, administracyjni, pracownicy biblioteki zgłaszając odpowiednie potrzeby w tym zakresie Władzom Uczelni. Wyniki prowadzonych badań i przeglądów infrastruktury badawczej i dydaktycznej mają na celu usprawniać działalność Uczelni w tym zakresie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, jak też wyposażenie techniczne pomieszczeń przeznaczonych do zajęć dydaktycznych w Uczelni są nowoczesne oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć tworząc realną możliwość osiągania przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku studiów. Są one też odpowiednio dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający im pełny udział w procesie kształcenia. Sale dydaktyczne, jak też laboratoria komputerowe zostały wyposażone w odpowiedni sprzęt techniczny, dostęp do Internetu i oprogramowanie łącznie z infrastrukturą umożliwiającą podłączenie komputerów przenośnych. Infrastruktura biblioteczna również jest nowoczesna dopełniając rozwiązania umożliwiające pożądaną realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Infrastruktura dydaktyczna, jak też baza biblioteczna i techniczna podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą pracownicy Uczelni, studenci, jak również interesariusze zewnętrzni, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących i rozwojowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Punktem wyjścia do opracowania koncepcji kształcenia i programu studiów były wnioski wynikające z dyskusji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego i obserwacji sektora bezpieczeństwa narodowego, świadczące o zapotrzebowaniu rynku pracy. Na tej podstawie określono cele kształcenia i sylwetkę absolwenta, posiadającego wiedzę niezbędną do podejmowania innowacyjnego rozwiązywania problemów bezpieczeństwa w ujęciu lokalnym, regionalnym i krajowym, znającego zagadnienia obronności państwa, ochrony granicy i udziału Polski w międzynarodowych strukturach bezpieczeństwa, przygotowanego do podjęcia zatrudnienia w organach i instytucjach administracji rządowej i samorządowej, w szczególności odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne państwa.

Uczelnia nie posiada sformalizowanego ciała doradczego takiego, jak rada interesariuszy zewnętrznych/rada biznesu. W celu zapewnienia stałej dbałości o jakość kształcenia i zapewnienia korelacji programu studiów z potrzebami rynku pracy przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych adekwatnych do potrzeb kierunku bezpieczeństwa narodowe uczestniczą w posiedzeniach Senatu Uczelni, Radzie ds. Rozwoju WSM w Warszawie przy Prezydencie WSM, Rad Programowych i Naukowych Dyscyplin, kierunkowego Zespołu ds. Jakości.

Wśród kadry kierunku są osoby, które są lub były długoletnimi praktykami w swoich dyscyplinach m.in. byli pracownicy Ministerstwa Obrony Narodowej, Sztabu Generalnego Wojska Polskiego i innych służb mundurowych. Taka forma współpracy z interesariuszami zewnętrznymi zapewnia bieżącą analizę i monitorowanie programów studiów w tym planów studiów, ponadto pozwala na przekazywanie studentom wiedzy, umiejętności i kompetencji praktycznych istotnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywa się także w sposób niesformalizowany. Nauczyciele akademicki wykorzystują swoje kontakty osobiste z przedstawicielami szeroko pojętej branży bezpieczeństwa narodowego w celu stałego dostosowywania treści programowych do potrzeb rynku pracy.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego współpracują z kadrą ocenianego kierunku również na rzecz studentów. Współpraca ta polega m.in. na: organizacji obowiązkowych praktyk studenckich; organizacji wizyt studyjnych w instytucjach państwowych zajmujących się kształtowaniem polityki bezpieczeństwa, opracowujących projekty aktów normatywnych dotyczących bezpieczeństwa Państwa, porządku publicznego, strategii bezpieczeństwa oraz w instytucjach reagowania kryzysowego; udział w grach decyzyjnych i ćwiczeniach; organizacji zajęć z pływania taktycznego pod nadzorem instruktorów straży pożarnej; współorganizacji wspólnych konferencji branżowych podczas których odbywają się spotkania studentów z praktykami związanymi z ocenianym kierunkiem (np. konferencje: „Aktualne problemy proceduralno-materialne ze stosowaniem i egzekwowaniem prawa, w tym wynikające z epidemii Covid-19”, „Państwo wobec współczesnych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa”); organizacji wykładów otwartych prowadzonych przez praktyków (przedstawicieli różnych formacji służb mundurowych); organizacji targów pracy we współpracy z adwokatami, Strażą Miejską, i innymi służbami mundurowymi. W proces ten zaangażowane są takie instytucje jak: wydziały zarządzania kryzysowego urzędów miast i gmin, ochotnicze straże pożarne, Straż Miejska, Stowarzyszenie Służb Antyterrorystycznych itp.

Ponadto studenci kierunku bezpieczeństwa narodowe biorą cyklicznie udział w kolejnych edycjach programu Legii Akademickiej. Edukacja wojskowa w ramach Legii Akademickiej obejmuje dwie części szkolenia: teoretyczną realizowaną przez Uczelnię zgodnie z opracowanym przez Ministra Obrony

Narodowej programem szkoleniowym oraz część praktyczną realizowaną w różnych jednostkach wojskowych w Polsce. Zarówno zajęcia teoretyczne, jak i praktyczne prowadzone są przez zawodowych żołnierzy, co gwarantuje wysoką wartość merytoryczną przekazywanej studentom wiedzy oraz możliwość zdobycia pierwszych stopni wojskowych.

Zagwarantowany jest także udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w weryfikacji efektów uczenia się na etapie obywatela obowiązkowych praktyk.

Pracownicy Uczelni we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi cyklicznie prowadzą analizy potrzeb rynku pracy w odniesieniu do wizytowanego kierunku. Na te potrzeby opracowano ankietę oceny kierunku, którą wypełniają interesariusze zewnętrzni będący potencjalnymi pracodawcami absolwentów wizytowanego kierunku.

Pracownicy Uczelni w sytuacji pandemicznej korzystają z komunikacji internetowej (e-mail, platformy Teams) oraz telefonicznej kontaktując się z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Organizują także spotkania z interesariuszami zewnętrznymi w formie zdalnej, co potwierdzają informacje uzyskane od Uczelni oraz obecni na spotkaniu przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto odbywają się spotkania z interesariuszami zewnętrznymi z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego.

Osobą odpowiedzialną za współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym ze strony Uczelni jest Dyrektor Centrum ds. Promocji i Rozwoju oraz Współpracy z Jednostkami Zewnętrznymi. Dyrektor wraz ze swoim zespołem dokonuje przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów na podstawie analizy m. in. następujących aspektów:

- obowiązków porozumień o praktykach i porozumień o innym charakterze;
- liczby studentów w danym roku akademickim wnioskujących o skierowanie na praktyki do miejsca wskazanego przez Uczelnię;
- udziału interesariuszy zewnętrznych w spotkaniach organizowanych przez Uczelnię,
- innych przedsięwzięć z udziałem interesariuszy zewnętrznych.

Przykładem skuteczności przeglądów może być stale rosnąca liczba interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Uczelnią reprezentujących coraz większy przekrój instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego związanego z ocenianym kierunkiem, rozszerzenie współpracy z dotychczasowymi partnerami oraz rosnąca lista instytucji przyjmujących studentów na obowiązkowe praktyki zawodowe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej, a także zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku bezpieczeństwo narodowe. Potwierdzono, iż współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy (praktyki, wizyty studyjne, zajęcia, wspólne konferencje, udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć), adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe efektów uczenia się. Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w zróżnicowanych formach współpracy,

w tym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów w warunkach wynikających z czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia w Uczelni jest ważnym elementem kształcenia na wizytowanym kierunku studiów, a koncepcja kształcenia jest dedykowana dla studentów krajowych, jak też zagranicznych. Studenci, którzy rozpoczynają studia w językach obcych w większości są w pełni przygotowani do aktywnego udziału w zajęciach. Podstawowym wymaganie podczas rekrutacji jest znajomość języka obcego na poziomie B2, co jest weryfikowane na podstawie certyfikatów językowych lub podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Kandydatom, których poziom znajomości języka nie pozwala na rozpoczęcie studiów Uczelnia oferuje intensywne kursy przygotowawcze, aby mogli zostać w pełni przygotowani do rozpoczęcia studiów i zdania międzynarodowego certyfikatu np. IELTS. Uczelnia ma odrębną jednostkę organizacyjną (Studium Języków Obcych) dedykowaną do kształcenia językowego studentów. Studenci korzystający z wymiany międzynarodowej dodatkowo objęci są systemem wsparcia językowego online. Wsparcie językowe online w programie Erasmus+ obejmuje obowiązkową ocenę kompetencji językowych i dobrowolne kursy językowe. Uczelnia oferuje studentom i kadrcie naukowej możliwości uczestnictwa w wymianie międzynarodowej w ramach zawartych porozumień o współpracy międzynarodowej. Aktualnie, w ramach Programu Erasmus+ Uczelnia współpracuje z 18 uczelniami partnerskimi w 9 krajach unijnych, tj. w Bułgarii, Hiszpanii, Portugalii, we Włoszech, w Rumunii, Słowacji, Czechach, a także w Turcji. W związku z pandemią COVID-19 wymiana międzynarodowa wśród studentów, jak też pracowników została wyraźnie ograniczona, jakkolwiek pozostaje aktywna zwłaszcza w formule wirtualnej polegającej na udziale studentów i pracowników w różnych międzynarodowych przedsięwzięciach naukowych tj. konferencje naukowe, wykłady. Studenci ocenianego kierunku studiów mają możliwość uczestnictwa w zajęciach oraz wykładach dedykowanych konkretnemu zagadnieniu w języku obcym przez wykładowców z zagranicy z uczelni partnerskich oraz w innego rodzaju spotkaniach poświęconych problematyce bezpieczeństwa. Uczelnia monitoruje i dokonuje systematycznej oceny procesu umiędzynarodowienia kształcenia, co odbywa się z udziałem studentów, a wyniki tych ocen wykorzystywane są w formie działań

doskonających. Monitorowaniem procesu umiędzynarodowienia zajmuje się dedykowany do tego zespół osób z Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na ocenianym kierunku jest prawidłowe. Uczelnia stworzyła warunki do kształcenia w językach obcych, a także do mobilności międzynarodowej zarówno dla studentów, jak też nauczycieli akademickich, ponieważ mogą uczestniczyć w programie wymiany Erasmus+, w ramach którego istnieje możliwość wyjazdu do uczelni partnerskich, z którymi Uczelnia ma zawarte bilateralne umowy, w celach odbywania kształcenia, praktyk lub stażu. Współpraca międzynarodowa Uczelni z ośrodkami naukowymi z zagranicy umożliwia uczestnictwo studentów w zajęciach lub przedsięwzięciach naukowych związanych z problematyką bezpieczeństwa. Poza tym pracownicy i studenci ocenianego kierunku mają możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez wykładowców z zagranicy w formule on-line. Pożądanym kierunkiem utrwalającym proces umiędzynarodowienia są dedykowane zajęcia w języku angielskim.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci mają dostęp do różnorodnych form wsparcia w ramach realizacji procesu nauczania. Uczelnia zapewnia pomoc wielu osobom i instytucji funkcjonujących w Wyższej Szkole Menadżerskiej w Warszawie, między innymi Władz Uczelni, pracowników katedr, pracowników biblioteki, Biura Karier, Centrum ds. Obsługi Dydaktycznej, opiekunów grup studenckich, pracowników Sekcji Spraw Bytowych Studentów i Osób Niepełnosprawnych i innych jednostek funkcjonujących w Uczelni.

System opieki nad studentami uwzględnia zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku. Studenci otrzymują wsparcie od pracowników dydaktycznych poprzez ustanowione dyżury, w ramach których studenci mogą uzyskać dodatkowe informacje związane z procesem kształcenia i prowadzonymi zajęciami. Istnieje również możliwość kontaktu mailowego z prowadzącymi niezależnie od terminów dyżurów. Pełnomocnicy i opiekunowie grup odpowiadają za bieżące rozwiązywanie problemów związanych ze sprawami dydaktycznymi i administracyjnymi. Studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe otrzymują również wsparcie w ramach pracy biblioteki i elektronicznego katalogu OPAC, który pozwala na całodobowy dostęp do zasobów. Funkcjonujące od 2000 r. Biuro Karier wspiera studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej we właściwych obszarach rynku pracy poprzez

skuteczne przygotowanie do wejścia i funkcjonowania na rynku pracy. Biuro Karier świadczy studentom wsparcie pod postacią między innymi doradztwa zawodowego i szkoleń, między innymi szkolenie „Przedsiębiorczy Menedżer”. W ramach projektu „Akademia Rozwoju Kompetencji” prowadzone są certyfikowane warsztaty z praktykami biznesu i pracodawcami. Studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe mogli uzyskać między innymi certyfikaty C Google AdWords, C Adobe, C Microsoft, C Oracle i inne. Uczelniane Biuro Projektów pozyskuje dla studentów projekty podnoszące kompetencje i umiejętności studentów w różnych obszarach powiązanych z rynkiem pracy, między innymi projekt „Certyfikuj swoją przyszłość” (nr POWR.03.01.00-00-K311/16) finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, w ramach którego studenci podnoszą swoje umiejętności zawodowe, informatyczne i komunikacyjne w zakresie przedsiębiorczości. W ramach projektu realizowane są certyfikowane szkolenia, warsztaty i zadania projektowe. Studenci kierunku otrzymują bezpłatny dostęp do oprogramowania Microsoft Office. Uczelnia zapewnia wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość poprzez udostępnienie na platformie Moodle stosownych instrukcji oraz opisów dotyczących korzystania z oprogramowania. Studenci mogą również liczyć na wsparcie pracowników Centrum ds. Obsługi Dydaktycznej oraz Centrum E-Learningu w przypadku problemów lub wątpliwości.

Wsparcie studentów wybitnych odbywa się na zasadach określonych w regulaminie studiów. Studenci wyróżniający się średnią z ocen co najmniej 4.0, za zgodą dyrektora instytutu mogą studiować według Indywidualnego Programu Studiów. W ramach tego trybu, studentom zapewnia się możliwość osiągnięcia efektów uczenia się właściwych dla kierunku i uwzględniać dodatkowe, indywidualne zainteresowania studenta. Studenci wybitni mogą ubiegać się o stypendium rektora przydzielane studentom z najlepszymi wynikami na kierunku.

System wsparcia uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów. Studenci zainteresowani aktywnością sportową mogą skorzystać z infrastruktury i zajęć sportowych realizowanych w ramach funkcjonowania Klubu Uczelnianego AZS. Studenci zainteresowani aktywnościami w zakresie artystycznym i kulturalnym, mogą skorzystać z oferty Klubu Tańca „Precedens WSM”, w ramach którego prowadzone są grupy początkujące i zaawansowane.

System wsparcia uwzględnia zróżnicowane potrzeby różnych grup studentów. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji mogą ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi. Za realizację procesu pomocy materialnej odpowiada Sekcja ds. Bytowych Studentów i Osób Niepełnosprawnych. Studentka w ciąży lub student będący rodzicem może ubiegać się o Indywidualny Program Studiów. Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na pełne wsparcie ze strony Uczelni. Dotacja, którą otrzymuje Uczelnia przeznaczana jest na zakup specjalistycznego sprzętu, oprogramowania ułatwiającego naukę, stanowisk komputerowych, pomocy dydaktycznych i materiałów biurowych. Uczelnia wyposażona jest w odpowiedni sprzęt wykorzystywany we wsparciu osób z niepełnosprawnościami, między innymi skanery, lupy elektroniczne i narzędzia ułatwiające naukę osobom z dysfunkcjami ruchu i wzroku. Studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o stypendium specjalne oraz o wsparcie pracownika Sekcji ds. Bytowych Studentów i Osób Niepełnosprawnych, który wspiera w organizacji spraw związanych z administracją i dydaktyką.

Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków, a system wsparcia uwzględnia ścieżkę zgłaszania i rozpatrywania sprawy. Studenci mogą zgłosić się do Pełnomocnika Rektora ds. Studentów, pracowników Uczelni oraz jej Władz. Po przeprowadzeniu analizy wniosku sprawa zostaje przedstawiona Władzom Uczelni, gdy jest to niezbędne do wyjaśnienia sprawy. Studenci mają

możliwość zgłaszania swoich wniosków, uwag i skarg bezpośrednio do przedstawicieli samorządu studenckiego, którzy regularnie spotykają się ze starostami grup studenckich. W Uczelni prowadzone są dwa rejestry zgłaszanych spraw – prowadzone przez Biuro Kanclerza oraz Biuro Rektora. Studenci w celu złożenia wniosku mogą skorzystać z tzw. Skrzynki Zażaleń, w której mogą umieszczać swoje wnioski, skargi, zażalenia i pomysły.

W ramach spotkań organizacyjnych ze studentami, Uczelnia podejmuje działania informacyjne i edukacyjne odnośnie do procedur związanych z bezpieczeństwem i przeciwdziałaniem formom dyskryminacji i przemocy. Zarządzeniem Rektora powołani zostali rzecznicy dyscyplinarni odpowiednio do spraw nauczycieli akademickich oraz do spraw studentów. Rzecznik dyscyplinarny zgodnie z ustalonymi regułami pełni również funkcję mediatora w celu rozwiązania problemu przed uruchomieniem procedury dyscyplinarnej. W celu rozpatrywania zgłoszonych spraw, powołane zostają również trzy komisje:

- Komisja Dyscyplinarna ds. nauczycieli akademickich,
- Komisja Dyscyplinarna ds. studentów,
- Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna.

W skład wszystkich wymienionych komisji wchodzi nauczyciele akademicy oraz przedstawiciele studentów.

Na kierunku stosowane są instrumenty, które motywują studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się. Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendia naukowe, stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium ministra za wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe. Studenci zachęceni są również do aktywności, których zwieńczeniem może być prezentacja swoich wyników na seminariach naukowych, konferencjach oraz spotkaniach. Cyklicznie co roku organizowany jest konkurs na najlepszą pracę dyplomową pod patronatem Prezydenta Wyższej Szkoły Menadżerskiej. Studenci mogą ubiegać się również o stypendium finansowane przez Miasto Stołeczne Warszawa, dofinansowanie od Fundacji Anny Dymnej oraz mogą wziąć udział w corocznym konkursie na studenta roku organizowanego przez Wyższą Szkołę Menadżerską w Warszawie.

Kadra wspierająca proces nauczania pomaga studentom w sposób kompetentny i wykwalifikowany, szczególnie w ramach funkcjonowania Centrum ds. Obsługi Dydaktycznej oraz Sekcji ds. Bytowych Studentów i Osób Niepełnosprawnych i innych jednostek administracyjnych Uczelni. Godziny otwarcia jednostek są dostosowane do potrzeb studentów. Należy przy tym zwrócić uwagę na fakt, iż studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe wskazali na nieprawidłowości związane z funkcjonowaniem uczelnianego Biura Karier. Według studentów godziny funkcjonowania jednostki są niedostosowane do potrzeb studentów studiów niestacjonarnych (zgodnie z uzyskaną informacją, biuro funkcjonuje jedynie w środy w godzinach 10-14). Studenci wskazali również na nieprawidłowości związane z kontaktem z pracownikami jednostki, wskazując jako przykłady długi czas oczekiwania (nawet do miesiąca) na odpowiedź oraz utrudniony kontakt telefoniczny. Wobec powyższego rekomenduje się wprowadzenie rozwiązań mających na celu poprawę funkcjonowania jednostki, szczególnie zwracając uwagę na praktyczny charakter kierunku i rolę, którą Biuro Karier powinno odgrywać w aspekcie wsparcia studentów.

System wsparcia uwzględnia pomoc materialną i pozamaterialną dla samorządu studenckiego oraz aktywności studenckich m.in. pod postacią corocznego budżetu, pomieszczenia w budynku Uczelni. Samorząd studencki deleguje swoich przedstawicieli do różnych gremiów uczelnianych, między innymi do Senatu i Komisji Programowych, Komisji Dyscyplinarnych i innych. Studenci oraz samorząd studencki zaangażowani są w proces tworzenia, ewaluacji i doskonalenia programów studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe.

Monitoring i ocena systemu wsparcia realizowana jest poprzez ocenę zajęć dydaktycznych w ramach semestralnej ankietyzacji studentów. Od roku akademickiego 2021/2022 ankiety są realizowane przy wykorzystaniu elektronicznego systemu, wcześniej badanie było realizowane w formie papierowej. Studenci oceniają proces dydaktyczny oraz nauczycieli w ramach zadawanych w ankiecie pytań raz w semestrze. W odniesieniu do prowadzonego badania ankietowego rekomenduje się usystematyzowanie działań związanych z ewaluacją i analizą jego wyników poprzez jednoznaczne wskazanie osób odpowiedzialnych za opracowanie wyników badania, wdrożenie wynikających z nich działań doskonalących, a także upublicznienie wśród interesariuszy kierunku wniosków płynących z badania. Monitoring pozostałych elementów systemu wsparcia odbywa się w sposób niesformalizowany poprzez bieżące spotkania ze studentami, starostami roku i przedstawicielami samorządu studenckiego. Wobec powyższego rekomenduje się wprowadzenie systemowych rozwiązań służących prowadzeniu przy udziale studentów okresowych przeglądów oferowanego im wsparcia, a następnie wykorzystywanie wyników tych przeglądów do doskonalenia wsparcia i jego form.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wsparcia studentów na kierunku funkcjonuje w sposób odpowiedni, zgodny z przyjętymi standardami i potrzebami studentów. Uczelnia poprzez stosowanie zróżnicowanych instrumentów zachęca do rozwoju zawodowego. System wsparcia uwzględnia rozwiązania dla studentów wybitnych i rozwiązania motywujące do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się. Studenci, w tym samorząd studencki mają zapewnioną przestrzeń do realizacji swoich projektów i działań. System wsparcia uwzględnia zróżnicowane i indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów znajdujących się stale lub przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, a także studentów z niepełnosprawnościami. Studenci w tym samorząd studencki mają istotny wpływ na sprawy uczelniane i sprawy studenckie dzięki szeroko zakrojonej współpracy z Władzami Uczelni. Wsparcie dla studentów w zakresie administracyjnym prowadzone jest w sposób kompleksowy i efektywny przez pracowników jednostek administracyjnych Uczelni. Na podstawie zgłoszonych przez studentów sygnałów odnoszących się do utrudnionej współpracy z uczelnianym Biurem Karier sformułowana została rekomendacja dotycząca poprawienia jakości wsparcia studentów przez wspomnianą jednostkę. Wsparcie studentów podlega monitoringowi przy wykorzystaniu technik badań ankietowych oraz bezpośrednich spotkań ze studentami, samorządem studenckim i starostami roku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach jest zapewniony poprzez zamieszczenie tych informacji na ogólnodostępnej stronie internetowej Uczelni. Informacje są również dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie, w zakresie przewidzianym w treści właściwego rozporządzenia. W szczególności Uczelnia zapewnia dostęp do informacji na temat programu studiów, kart zajęć, dyżurów pracowników, pracy administracji wydziałowej, najistotniejszych kwestii studenckich (harmonogramu sesji egzaminacyjnych, opłat za studia, przeniesień, listy promotorów prac licencjackich i magisterskich, prac dyplomowych, aktualności studenckich, pomocy materialnej). Aktualizacji oraz uzupełnień wymaga informacja dotycząca programu studiów oraz kart zajęć, udostępniana w Biuletynie Informacji Publicznej w odniesieniu do roku akademickiego 2021/2022. Rekomenduje się uzupełnienie wskazanych braków po deklarowanym przez Uczelnię pełnym wdrożeniu nowej wersji strony internetowej.

Informacja na temat wymiany Erasmus+, wyjazdów na podstawie umów bilateralnych oraz wykładów gości zagranicznych znajduje się w zakładce Dla studenta. Jest wyczerpująca i obszerna. Na stronie Instytutu Nauk Prawnych, Administracji i Bezpieczeństwa umieszczone są też druki do pobrania. Dostępne są cyfrowe wersje formularzy wykorzystywanych w wielu kwestiach studenckich, co ma duże znaczenie zwłaszcza w przypadku konieczności okresowego ograniczania kontaktów w związku ze wzrostem zagrożeń o charakterze epidemicznym. Na stronie znajdują się również wszystkie kontakty (bezpośredni mail, telefon) do poszczególnych sekcji i biur Instytutu oraz - w przypadku sekcji studenckiej - do wszystkich pracowników przypisanych do kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.

Dostęp do informacji o rekrutacji realizowany jest głównie z wykorzystaniem dedykowanej podstrony dla kandydatów. Informacja jest dostępna w językach polskim, angielskim oraz rosyjskim. Należy podkreślić fakt, iż prezentowana informacja jest równie wyczerpująca i obszerna we wszystkich wersjach językowych.

Informacje są łatwo dostępne oraz przekazywane w sposób gwarantujący brak ograniczeń i wykluczenia ze względu na miejsce, czas oraz używane oprogramowanie. Strona internetowa Uczelni nie umożliwi jednak nieskrępowanego korzystania z niej przez osoby z niepełnosprawnościami, w tym zwłaszcza przez osoby niedowidzące (brak funkcji zmiany wielkości czcionki oraz kontrastu). Wobec powyższego rekomenduje się korektę wskazanych nieprawidłowości po zakończeniu procesu wdrażania nowej strony internetowej.

Informacja o studiach na kierunku bezpieczeństwo narodowe, oferowanym przez Wyższą Szkołę Menedżerską w Warszawie, obejmuje cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, wyraźnie sprecyzowane kryteria przyjęcia na studia, informacje o płatnościach oraz terminy związane z procesem rekrutacji. Ponadto, opis oferty studiów zawiera informacje na temat efektów uczenia się, procesu i organizacji nauczania, stosowanych metod weryfikacji efektów uczenia się, warunków studiowania oraz zasad dyplomowania. W roku akademickim 2020/2021, w związku z przejściem na nauczanie zdalne (pandemia COVID-19), stronę uzupełniono o informacje na temat form i narzędzi prowadzenia zajęć zdalnych oraz o formie i narzędziach wykorzystywanych celem przeprowadzenia zaliczeń i egzaminów. Uczelnia utworzyła również osobny serwis informacyjny, zawierający podstawowe komunikaty dotyczące kwestii sanitarnych oraz przyjętych procedur w odniesieniu do procesu kształcenia oraz procedur administracyjnych.

Prowadzone jest monitorowanie rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. Zauważalna jest jednak potrzeba poprawy systemu oceny aktualności udostępnianych informacji, zwłaszcza w odniesieniu do programu studiów oraz kart zajęć. Ocena publicznego dostępu do informacji jest dokonywana w sposób ciągły przez wskazane organy kierownicze Instytutu przy uwzględnieniu opinii wszystkich interesariuszy wewnętrznych: studentów, pracowników badawczo-dydaktycznych i pracowników administracji. W tej ocenie dużo uwagi przywiązuje się do widoczności informacji w Internecie. Dopracowania wymagałoby umożliwienie udziału w tym procesie interesariuszom zewnętrznym, w odniesieniu do czego rekomenduje się stosowne działania doskonalące.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji, w należyтым stopniu i wymaganym do bieżącego funkcjonowania, komunikowania i powiadamiania otoczenia. Informacja ta jest dostępna na stronach internetowych Uczelni i jest adresowana do zróżnicowanych odbiorców, także obcokrajowców. Aktualizacji oraz uzupełnień wymaga jednak informacja dotycząca programu studiów oraz karty zajęć, udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej WSM w Warszawie w odniesieniu do roku akademickiego 2021/2022. Wymienione informacje będą dostępne po zakończeniu procesu wdrażania nowej wersji strony internetowej. Ważnym i efektywnie działającym kanałem komunikacji są dziekanat, platformy internetowe, spotkania i rozmowy bezpośrednie. Uczelnia poprawnie monitoruje udostępniane informacje pod względem ich rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości oraz zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. Poprawy wymaga jednak monitorowanie aktualności upublicznianych informacji, co rekomendowano w wyżej przedstawionej analizie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na ocenianym kierunku umożliwiono systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się i dokonywanie okresowych przeglądów programów studiów poprzez wdrożenie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Dokumentami regulującymi nadzór nad kierunkiem studiów oraz prowadzonym procesem kształcenia są przede wszystkim: Statut, Regulamin studiów oraz Zarządzenia wprowadzające przepisy Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Od 2012 funkcjonuje Komisja ds. Doskonalenia Systemu Jakości. Komisja odpowiada za monitorowanie i ewaluację zadań wskazanych w Strategii Uczelni. Jej członkowie opiniują kierunki studiów,

przygotowują programy lub zmiany w programach studiów oraz dokonują ich okresowego przeglądu. Zasady projektowania, doskonalenia oraz zmiany programów studiów i ich ewaluacji zostały dobrze sformalizowane - regulują je odpowiednie zarządzenia Rektora oraz specjalnie dedykowana procedura.

Za kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe odpowiada dyrektor Instytutu Nauk Prawnych, Administracji i Bezpieczeństwa. Oprócz niej, w proces zarządzania jakością kształcenia na ocenianym kierunku włączony jest prorektor ds. jakości kształcenia, dyrektor programu kształcenia oraz wskazani nauczyciele akademicy.

Monitorowanie oraz przegląd programu studiów mają charakter systematyczny i są przeprowadzane corocznie. Komisja ds. Doskonalenia Systemu Jakości dokonuje przeglądu programów studiów oraz ich zgodności z efektami uczenia się. W roku akademickim 2020/2021 jej członkowie podejmowali decyzje związane z formą oraz metodami i technikami kształcenia na odległość. Zmiany są zatwierdzane albo na bieżąco, na podstawie uwag i obserwacji członków kadry lub studentów, albo w trybie rocznego przeglądu. Aktualizacji oraz uzupełnień wymaga jednak informacja o aktualnym programie studiów oraz karty zajęć w roku akademickim 2021/2022, udostępniane za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej.

W każdym roku akademickim odbywają się ocena kadry akademickiej przez studentów, jak również hospitacje zajęć dydaktycznych. W trakcie hospitacji ocenia się zarówno zgodność prowadzonych zajęć z wymogami formalnymi, jak i merytorycznymi. Oceny z hospitacji zajęć są archiwizowane w formie papierowej u dyrektora Instytutu. Natomiast studenci dokonują oceny nauczycieli akademickich przede wszystkim za pośrednictwem anonimizowanych ankiet, w których wyrażają swoje opinie o nauczycielu akademickim i prowadzonych przez niego zajęciach. Badanie przeprowadzane jest każdorazowo po zakończeniu danego cyklu nauki (semestru/roku), po to, by wyeliminować wpływ zainteresowanych nauczycieli na wyniki. Wyniki badania są następnie udostępniane nauczycielom akademickim, którzy analizują opinie studentów i w razie konieczności modyfikują określone działania w swoim procesie pracy. W przypadku otrzymania oceny negatywnej od studentów, dyrektor Instytutu rozmawia z danym pracownikiem na temat efektów jego pracy. Wnioski płynące z ocen ankietowych brane są pod uwagę w procesie kadrowym, w tym: zatrudnieniu, awansie oraz przy okresowych przeglądach potencjału kadrowego.

Ocena programu studiów obejmująca, między innymi, efekty uczenia się, ma charakter ciągły i systematyczny. Przygotowane projekty nowych programów i planów studiów lub ich aktualizacje, są opiniowane i korygowane przez Radę Programową Dyscyplin Instytutu, a następnie przesyłane do Dyrektora Instytutu, Prorektora ds. Dydaktycznych oraz Prorektora ds. Naukowych, a także Rady ds. Rozwoju Wyższej Szkoły Menedżerskiej. Po uzyskaniu pozytywnej opinii oraz opinii samorządu studenckiego, podlegają zatwierdzeniu. Dostęp do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów uczenia się jest jawny i powszechny. W trakcie pracy nad programami i planami studiów uwzględniane są opinie pracowników oraz studentów, zbierane za pośrednictwem systemu ankietowego, celem lepszego dostosowania efektów uczenia się do aktualnych tendencji na rynku pracy. Pod uwagę brane są również osiągnięcia studentów, w tym wskaźniki ilościowe dotyczące postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się (prace etapowe, prace dyplomowe, wyniki egzaminów dyplomowych). W systemie oceny prac brane są pod uwagę metody pozwalające na weryfikację wiedzy, umiejętności oraz kompetencji. Wnioski wynikające z oceny programu studiów są wykorzystywane do jego doskonalenia. Rekomenduje się przy tym

wzmocnienie zaangażowania interesariuszy zewnętrznych w opracowanie oraz zmiany programu studiów.

Komisja ds. Doskonalenia Systemu Jakości monitoruje i ocenia jakość prac dyplomowych oraz ich recenzji. Z inicjatywy Komisji stworzono też specjalny protokół oceny jakości procesu dyplomowania, który wykorzystywany będzie od bieżącego roku akademickiego do przeprowadzania jego kompleksowych analiz, obejmujących wszystkie jego istotne etapy i elementy, a zwłaszcza w zakresie jakości prac, zgodności ich tematyki ze specyfiką kierunku, osiąganiem dedykowanych kierunkowych efektów uczenia się oraz jakością sporządzanych recenzji i ich formalną poprawnością. Jest to o tyle istotne, że dotychczasowe procedury nie pozwalały na dostrzeżenie niektórych uchybień.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki oraz precyzyjnie określone kryteria kwalifikacji, które zostały szczegółowo opisane we właściwych dokumentach i są dostępne publicznie zarówno w Biuletynie Informacji Publicznej WSM w Warszawie, jak i na dedykowanej podstronie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Podmioty, wyznaczone w ramach Uczelni celem sprawowania nadzoru nad jakością kształcenia na ocenianym kierunku (bezpieczeństwo narodowe), funkcjonują prawidłowo i wywiązują się ze swoich obowiązków. Przyjęte zostały odpowiednie procedury w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programu studiów. W powyższych obszarach wdrożono odpowiednie narzędzia i mechanizmy, które umożliwiają identyfikowanie słabych stron procesu kształcenia oraz podejmowanie działań doskonalących. Uczelnia posiada regulacje dotyczące zasad tworzenia, zatwierdzania i doskonalenia programów studiów z uwzględnieniem opinii interesariuszy wewnętrznych. Poprawy wymaga współpraca oraz uwzględnianie opinii interesariuszy zewnętrznych. Uzupełnień i aktualizacji wymagają także informacje dotyczące programu studiów oraz karty zajęć za rok akademicki 2021/2022, udostępniane za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej. Służby temu prowadzony proces modernizacji serwisu internetowego.

Realizowany program studiów jest doskonalony w oparciu o opinie poszczególnych grup interesariuszy, a także potrzeby rynku pracy. Interesariusze wewnętrzni uczestniczą w ocenie programu studiów i jego doskonaleniu. Spotkania przeprowadzone w czasie wizytacji i ocena przedstawionej dokumentacji potwierdziły duże zaangażowanie interesariuszy wewnętrznych w proces doskonalenia programów studiów, a jednocześnie potrzebę zwiększenia współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do doskonalenia tego programu. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2015/2016, przyznając ocenę pozytywną. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu wymienionej uchwały zaleceń o charakterze naprawczym. W raporcie z wizytacji sformułowano natomiast następujące zalecenie:

1. Wprowadzenie katalogu osiągnięć studentów uznawanych przy przyznawaniu stypendium rektora oraz wprowadzenie algorytmu tworzenia listy rankingowej studentów z uwzględnieniem kryteriów średniej ocen i osiągnięć.

Podjęto następujące działania naprawcze i doskonalące:

- w Regulaminie ustalania wysokości i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wprowadzono katalog osiągnięć studentów uznawanych przy przyznawaniu stypendium rektora. Dodatkowo, w wyżej wskazanym Regulaminie wskazano, że student może ubiegać się o przyznanie stypendium rektora dla najlepszych studentów składając wnioski według wzoru określonego w załączniku nr 7 do Regulaminu. Wzór ten wymaga wskazania przez studenta i potwierdzenia przez pracownika Dziekanatu (w praktyce również trenera/opiekuna koła/Dyrektora Instytutu, w zależności od osiągnięć) osiągnięć, które mają być podstawą uzyskania stypendium.
- odnośnie do wprowadzenia algorytmu tworzenia listy rankingowej studentów, należy wskazać, że WSM korzysta z programu BAZUS, który w sposób automatyczny wylicza parametry osiągnięć studentów, w tym średnią ocen ze studiów. W sytuacji, gdy jest to potrzebne, w szczególności na użytek przyznawania stypendiów dla najlepszych studentów, czy też na potrzeby wyborów studenta roku, pracownicy Działu Nauczania sporządzają – na podstawie danych z BAZUSA – stosowne zestawienia lub przekazują konieczne informacje do właściwych jednostek organizacyjnych WSM.

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, iż nie pozostaję w żadnych zależnościach natury organizacyjnej, prawnej lub osobistej z jednostką prowadzącą oceniany kierunek, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności formułowanych opinii i ocen w odniesieniu do ocenianego kierunku. Ponadto oświadczam, iż znane mi są przepisy Kodeksu Etyki, w zakresie wykonywanych zadań na rzecz Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

.....
(data, podpis)

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i

zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl